

PROSJEKTRAPPORT 2025

SKOLEMILJØ OG INKLUDERENDE PRAKSISER

Kan styrking av skolemiljø og inkluderende praksiser redusere behov for individuelt tilpasset opplæring?

Driftsutvalget
4. mars 2026

Bakgrunn:
Fakta ITO. Status
kap 11-skoleåret
2024-25 (GSI)

313 elever har ITO skoleåret 2024-25

Stor variasjon mellom skolene!

B-trinn: 3,4-16,3%.

U-trinn: 7,1-36,2%

**Samlet kostnad, inkl
barnehage: 86 mill**

Mandat/bestilling

Prosjektet er en del av «Gevinst 24/27»:

«Innen utgangen av 2027 har Levanger kommune tilpasset sitt tjenestenivå til gjeldende økonomiske rammebetingelser»

Målet skal nås ved:

- **Reduksjon av tjenesteomfang og servicenivå, utfordre og forbedre etablert praksis.**
- **Å jobbe smartere og mer effektivt.**

Rapporten består av 5 deler som dekker:

- Innledning, mandat prosjektbeskrivelse
- Fakta om ITO
- Skolemiljø
- Inkluderende praksiser
- Anbefalinger og tiltak

Bygger på 18 sider med «levangerstemmen»

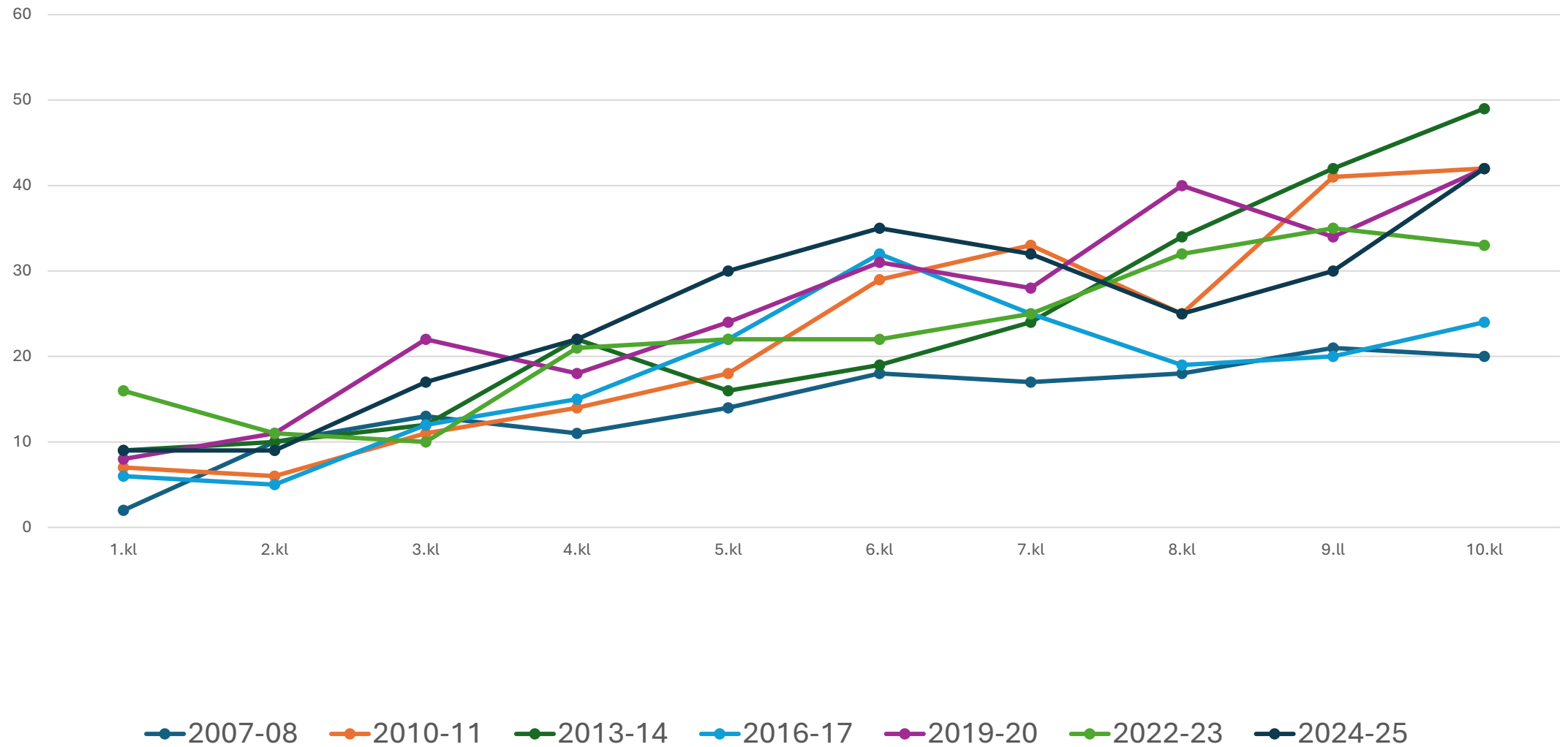
- **Samtaler** med skoleledelsene, kontaktlærere, fagarbeidere/miljøarbeidere og spesialpedagoger ved alle offentlige og private grunnskoler i Levanger kommune.
- **Samtaler** med ungdommer fra Ungdomsrådet, alle helsesykepleiere i skolehelsetjenesten, alle rådgivere for grunnskolen i Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), fire ansatte i barneverntjenesten og to kommunepsykologer.
- Rapporten er til **informasjon** for aktuelle lesere om hvordan et utvalg av ansatte i Levangerskolen og i hjelpetjenestene tenker og opplever både eget ståsted og skolens praksis på ulike områder innenfor prosjektets tematikk.
- Rapporten har **74 forslag om tiltak**, basert på fakta/statistikk og «levangerstemmens» innspill.

Utgangspunkt/premiss samsvarer med funn:

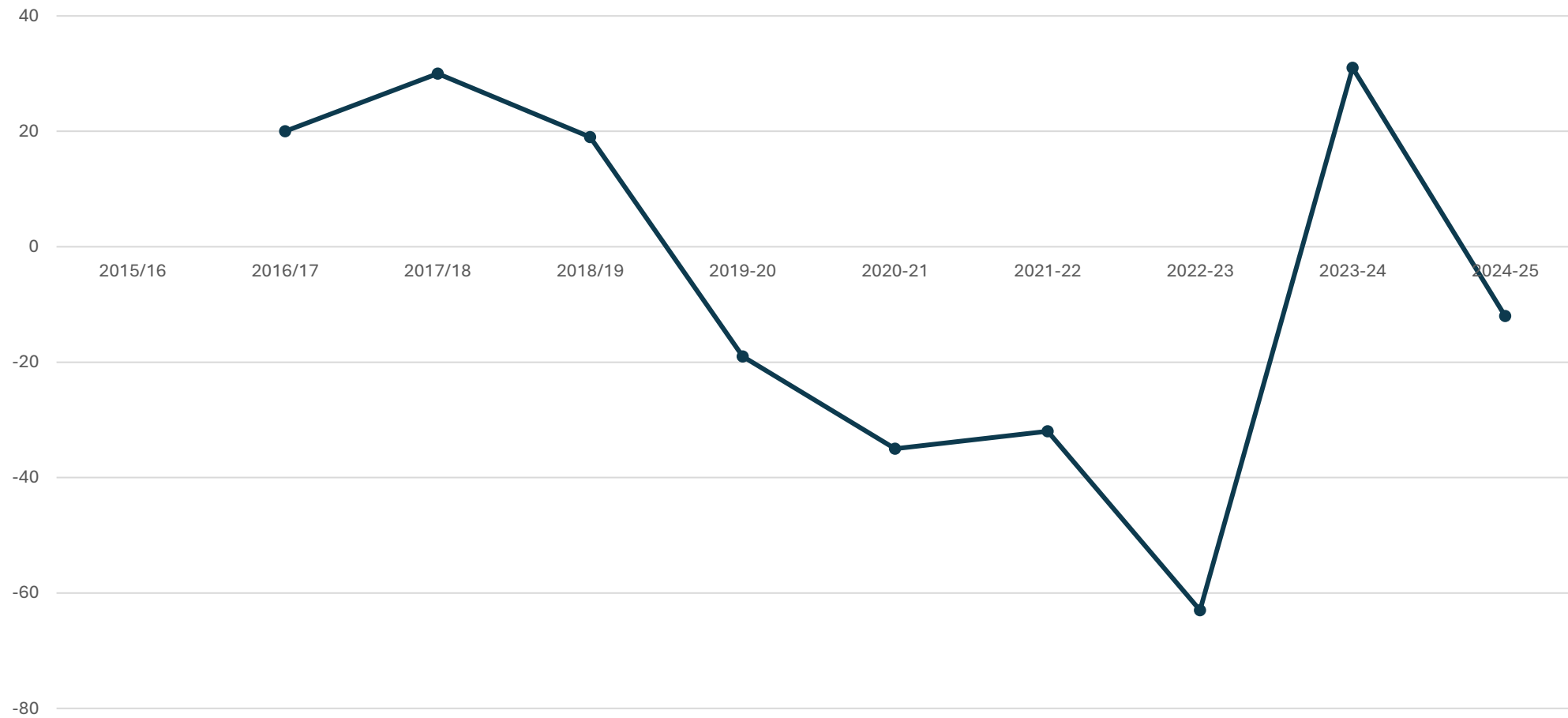
- Opplevelse av trivsel og trygt og godt skolemiljø skaper grunnlag for bedre læring som igjen virker forebyggende på behov for individuell tilrettelagt opplæring.
- Mangelfull eller manglende tilpasning innenfor den ordinære opplæringen skaper behov for individuell tilrettelegging, og god tilpasning reduserer behov for individuell tilrettelegging.
- Knappe ressurser og mangelfull ressursutnyttelse fører til mindre variert og differensiert tilrettelegging og dårligere evne til å sette inn nødvendige tiltak tidlig.
- Opplevelse av trivsel og trygt og godt skolemiljø virker forebyggende på skolefravær, vold og trusler, mobbing og utenforskap.

Alle informantene har vært enige i at disse premissene har stor betydning for elevenes læring og resultater i skolen.

Utgangspunkt/bakgrunn: Antall elever med ITO 2007-2025

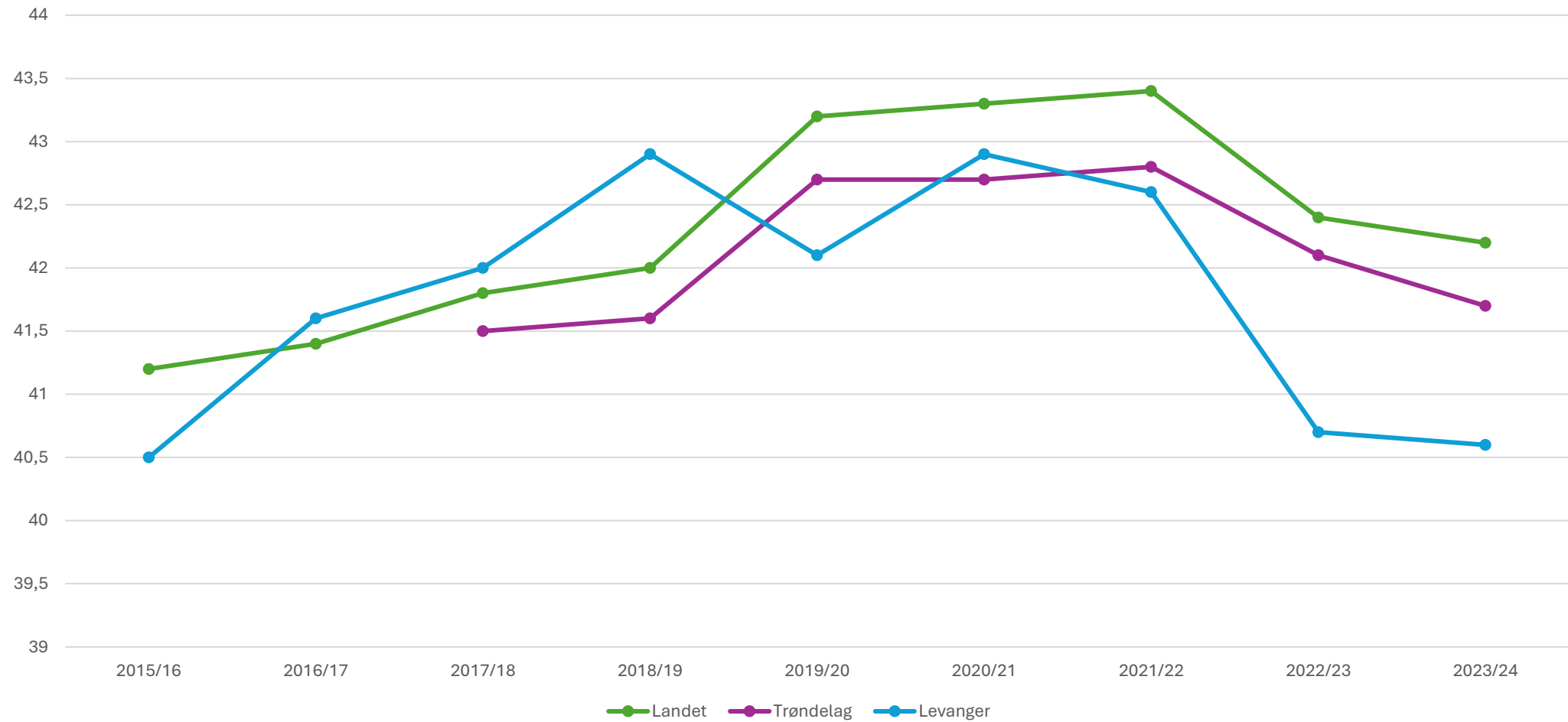

Endringer elevtall per år

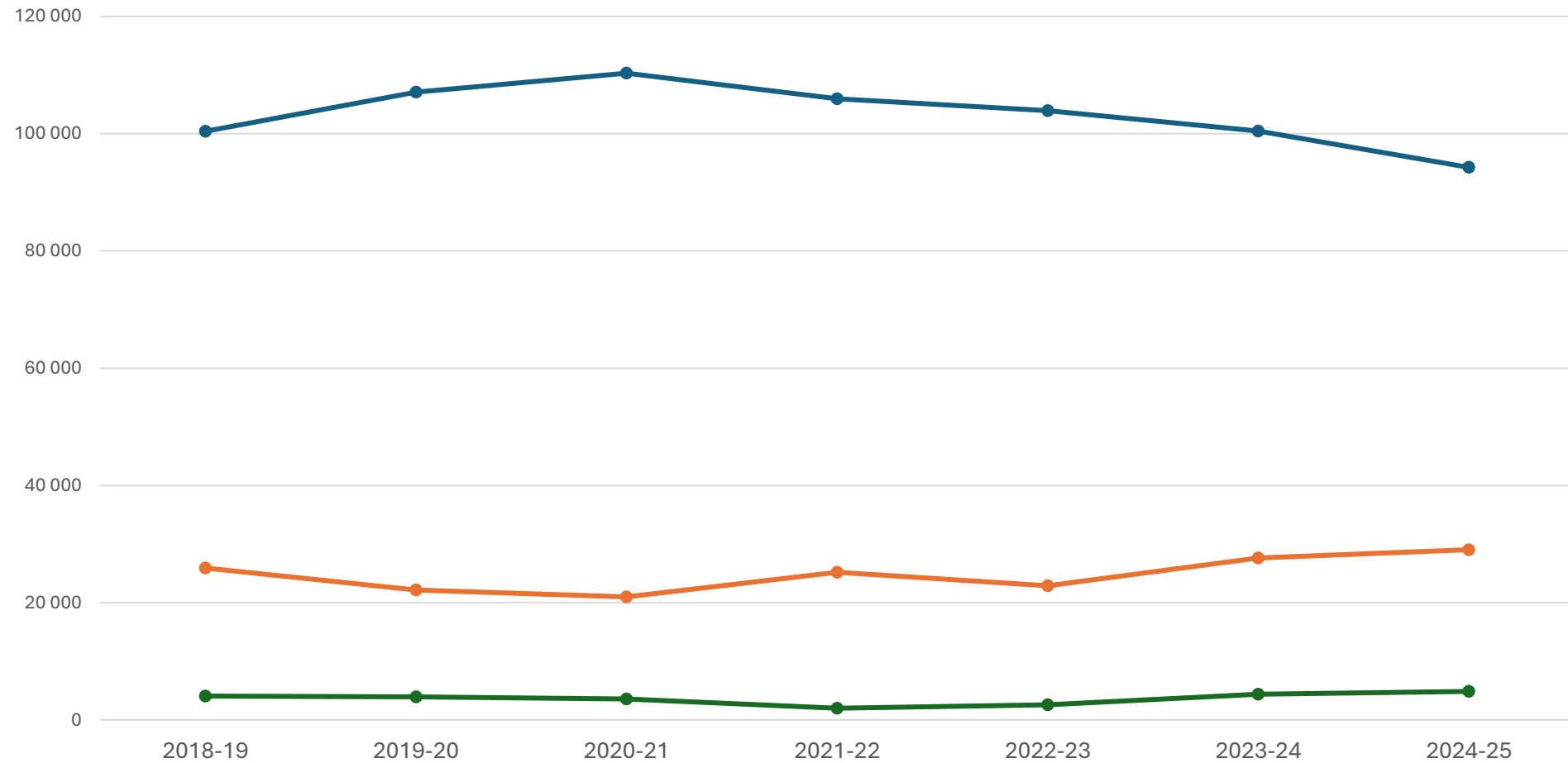

-61

Bakgrunn: Grunnskolepoeng 2015-2025

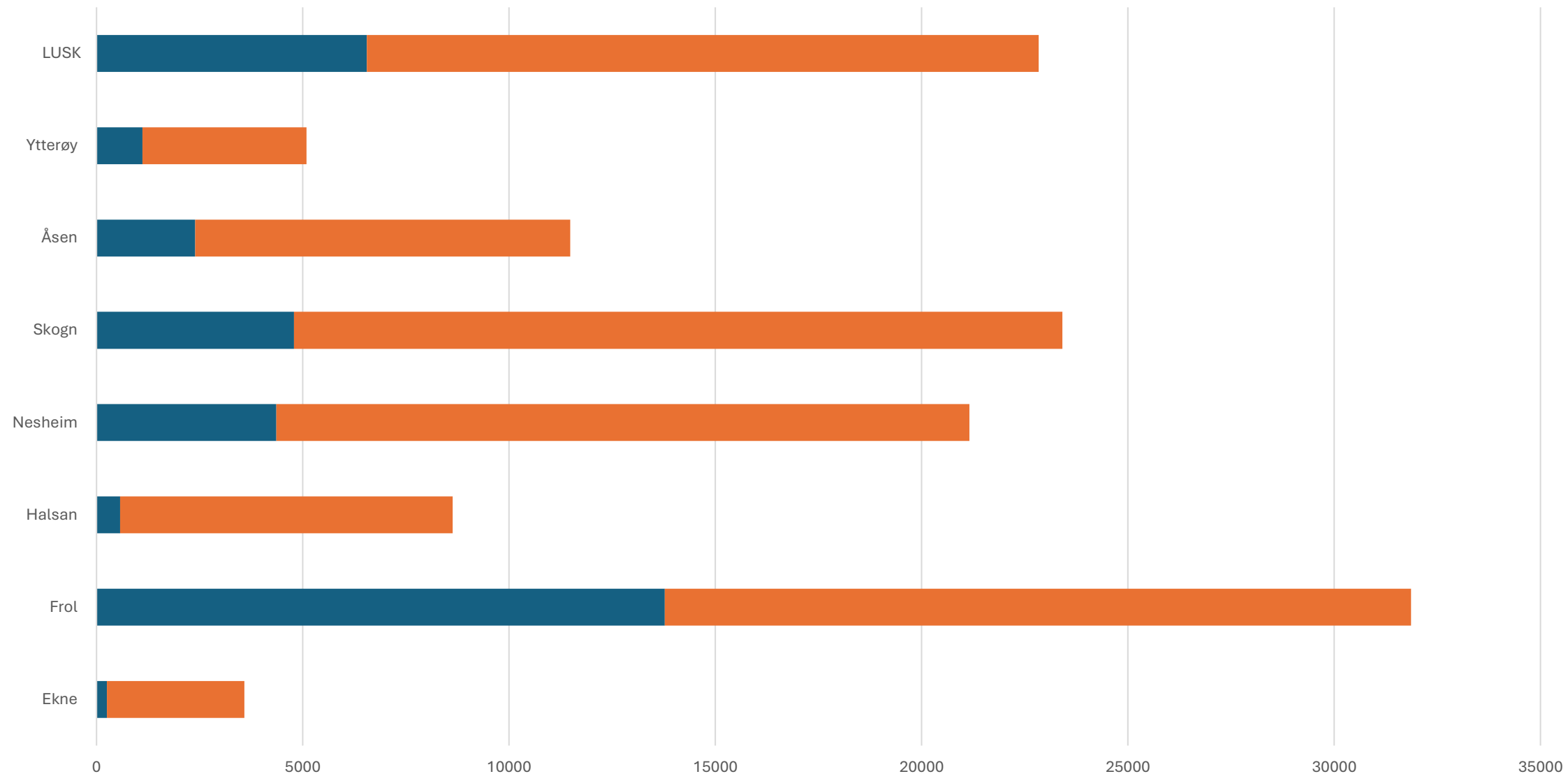

ÅRSTIMER

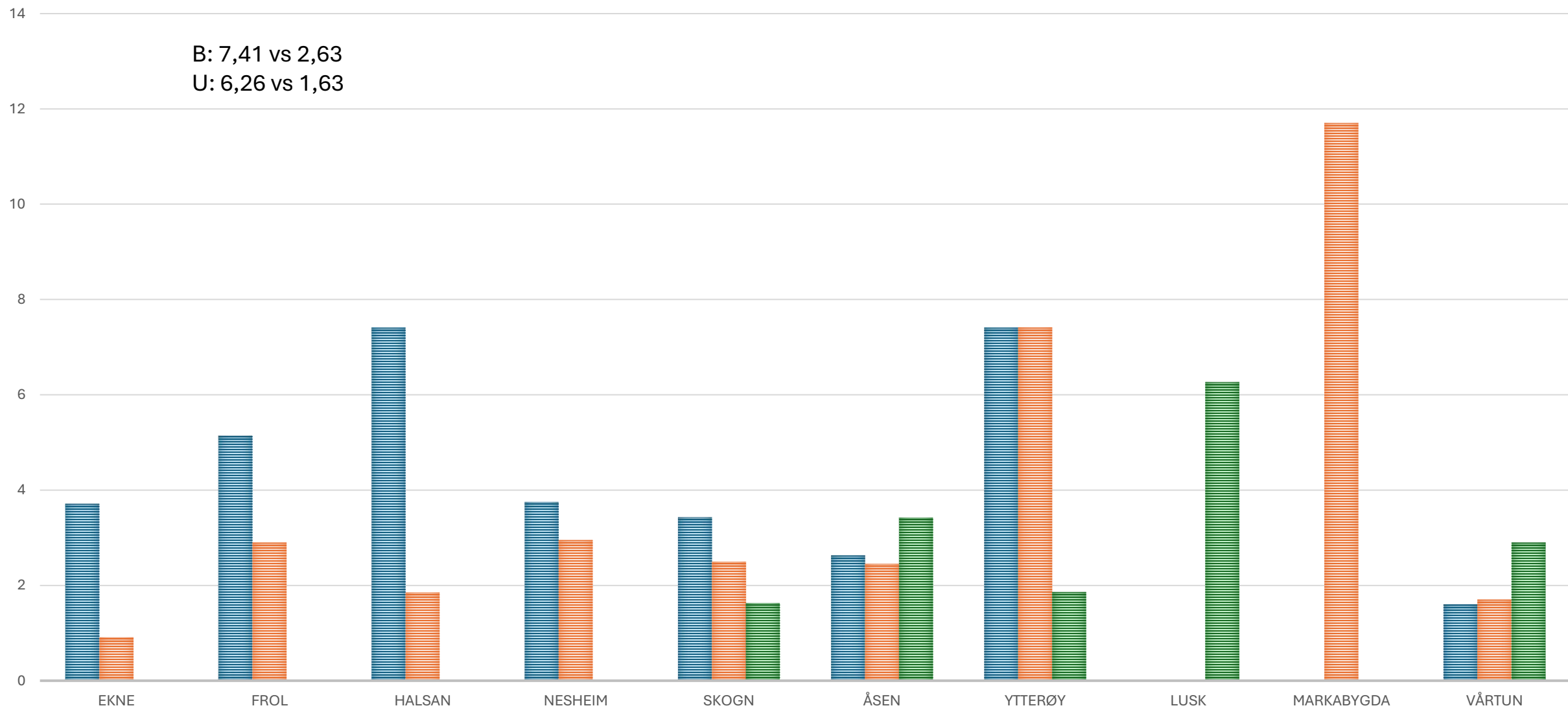
- Årstimer ordinær undervisning
- Årstimer spes.u/ITO
- Årstimer anne tilrettel. (språk, no/morsmål, praktisk)

Andel årstimer innenfor den enkelte skole til **ordinær undervisning** vs årstimer til **ITO**

SNITT ANTALL TIMER PER ELEV

SMÅTRINN MELLOMTRINN UNGDOMSTRINN

B: 7,41 vs 2,63

U: 6,26 vs 1,63

Utviklingsområder ITO og pedagogisk praksis

- På noen skoler er det for mange elever med ITO som deler på for få lærere (2016/17: 180/41- 2024/25: 254/47). Dette går ut over kvaliteten.
- Det er behov for å definere og skape felles forståelse for nøkkelbegreper som «tilfredsstillende utbytte» og vurderingspraksis.
- Stort sprik mellom «lovverk og praksis» mht **intensiv opplæring** på 1-4.trinn (lesing, skriving og regning)
- Behov for å finne handlingsrom og muligheter innenfor «tilpasset opplæring».- (Mye å gå på mht organisering (faglig/fysisk differensiering, ulike arenaer)
- ITO kan i noen grad erstattes med «tilpasset opplæring» -uten at kvaliteten svekkes. Dette vil også innvirke på **lærernorm**.
- Kvaliteten på ITO bør være eget tema for skoleeier og i alle skoler.
- Elevens stemme må bedre fram i alle ledd i saksbehandlingen.

Samarbeid med PPT og forventningsavklaringer

- Det er nødvendig med forventningsavklaringer mellom PPT og skolene om PPTs mandat, rolle og oppgaver. Samarbeidet bør utvikles mer i retning **forebygging og tidlig innsats**.
- PPT bør være mer til stede på skolene og bidra til felles forståelse av sentrale begreper som *skolemiljø, inkluderende praksis og intensiv opplæring*.
- PPT bør forklare og sikre at innholdet i sakkyndige vurderinger er forstått, og delta mer når Individuell opplæringsplan(IOP) utformes. PPT bør få en større rolle mht veiledning og støtte til lærere.

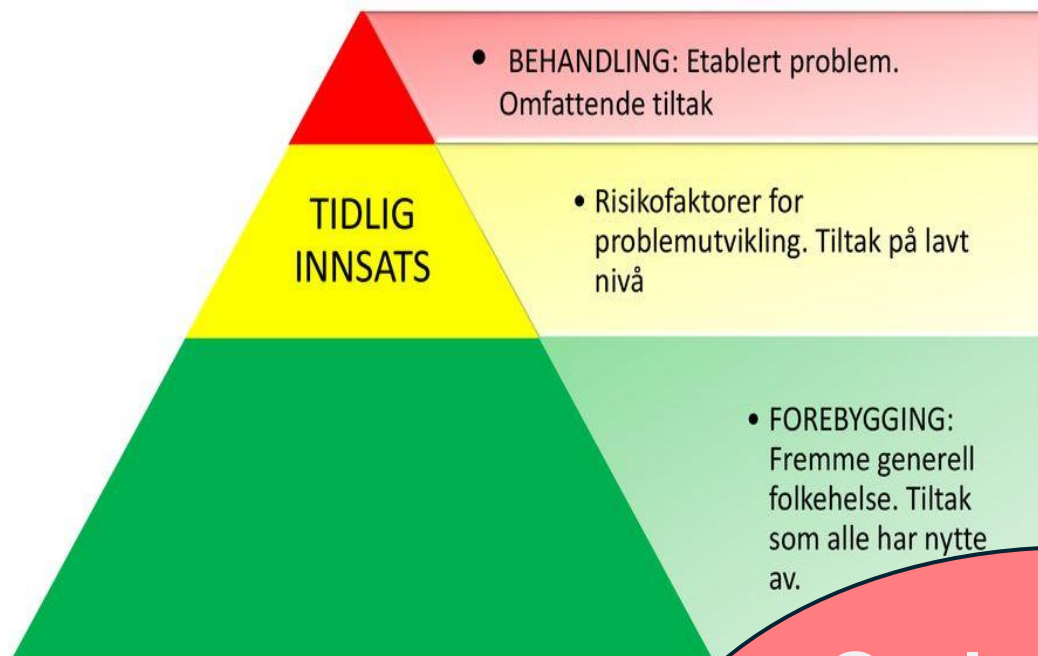
Kattem på lesetoppen

På dagens femtetrinn ligger Kattem på topp i lesing på nasjonale prøver. Over alle skoler i kommunen, sammen med Åsvang skole. De er hele fire skalapoeng over landssnittet og tre over trondheimssnittet. For to år siden lå skolen på bunn.

Kattem magiske institutt

Når du går inn i Kattem skole kommer du inn i et lite univers. Akkurat nå heter det «Kattem magiske institutt». Elevene er inndelt i «fakulteter» i stedet for trinn og hver gruppe tilhører et hus. På femte trinn kaller de husene Gnistheim, Samvillsdal, Modigholt og Visdomsfjell.

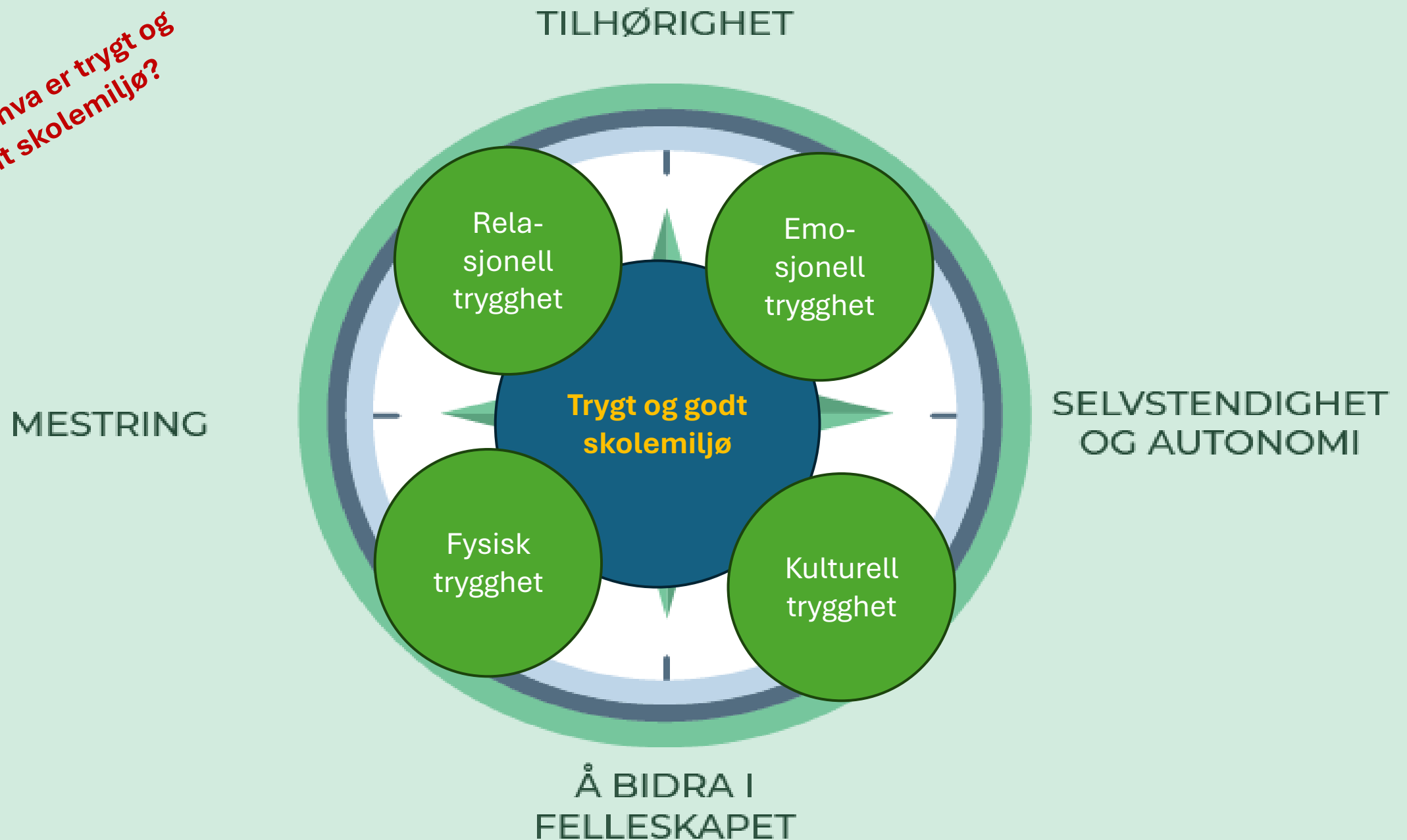
Tiltakspyramiden

Godt klasse-
og skolemiljø
er god
forebygging!

Men hva er trygt og godt skolemiljø?

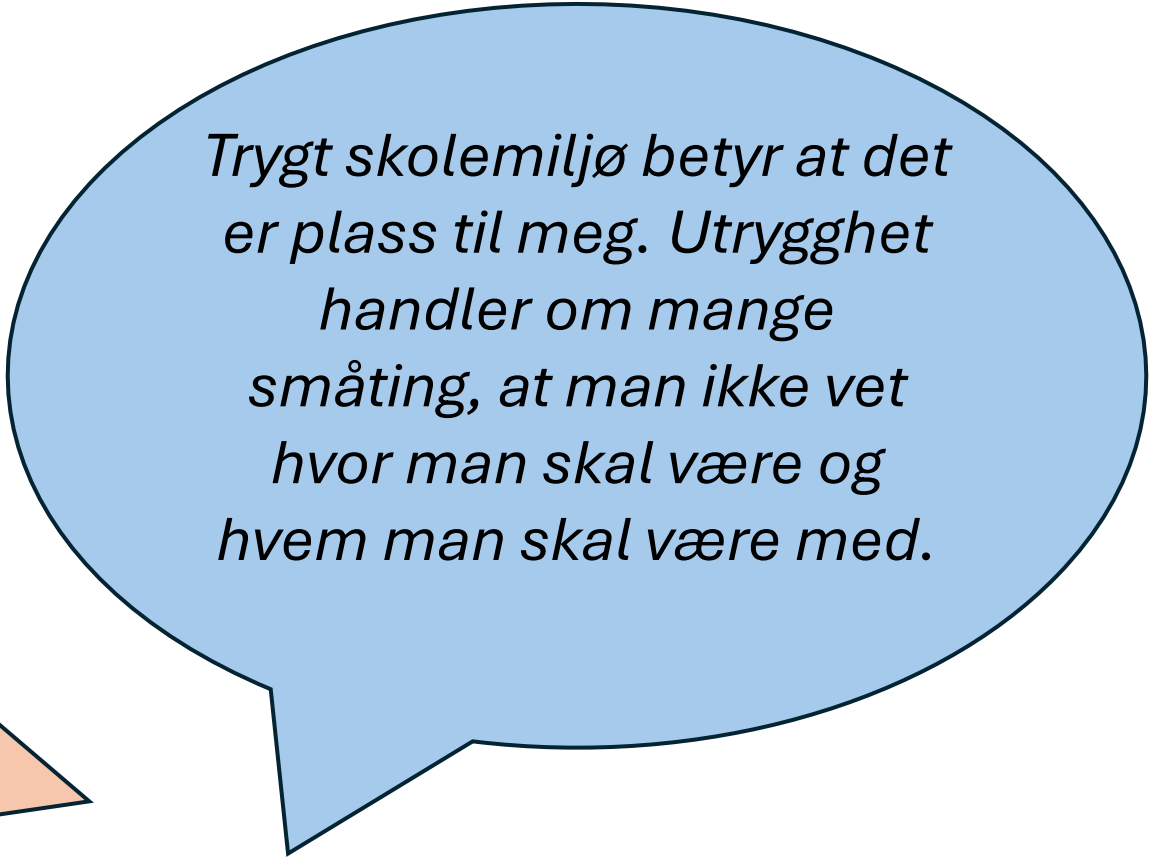
Sammensatt problemstilling

Når et barn ikke har det trygt og godt på skolen, kan årsakene finnes i miljøet rundt eleven på skolen (skolemiljøet), på fritiden, knyttet til hjemmeforhold eller egen psykisk helse.

Når et barn trenger tiltak for å kunne ha det trygt og godt på skolen, er det spesielt viktig å etablere et «lag» rundt eleven, med helhetlig kompetanse og med tydelig ansvarsfordeling.

Læreren er veldig viktig for klassemiljøet. Han skaper trygghet, humor, motivasjon, og bygger relasjon til elevene. En som er venn med elevene, hører på hva de har å si, snakker med enkeltelevne, blir kjent med dem.

Trygt skolemiljø betyr at det er plass til meg. Utrygghet handler om mange småting, at man ikke vet hvor man skal være og hvem man skal være med.

Repr ungdomsrådet

Det er elevenes *subjektive opplevelse* av skolemiljøet som avgjør om det er tilstrekkelig trygt og godt. Dette betyr at et miljø som *en* elev opplever som trygt og godt, ikke trenger å være det for en *annen* elev. Likevel er det ofte slik at det som er bra for *en*- også er bra for andre.

Elever kommer fra ulike heimer og ulike familiekulturer, hvor det er ulike terskler og vaner for både språkbruk og hva som er «god oppførsel». På skolen gjelder **kollektive regler** som ellers i storsamfunnet, og skolen er en læringsarena for elevene, hvor alle må forholde seg til de reglene som gjelder her- uavhengig av hvordan det er hjemme.

Elevene skal også tåle å bli korrigert.

Arbeid med klasseregler og kontinuerlig jobbing med sosiale ferdigheter skaper trygghet, tilhørighet og virker forebyggende på mobbing og opplevelse av utenforskap

Tuesday 24. februar 2026 | Nr. 23 | 12. árgang | Lössalg kr. 45 | innherred.no

LOKALAVIS FOR LEVANGER OG VERDAL

Full fart i akebakken
- Man blir jo litt barnslig igjen selv

Side 12-13

Fulgte drømmen
Øyvind og Hege
ble bønder

Side 16-17

Mener regelverket er uklart

- Anmerkninger brukes som straff

Foreldre og elever opplever at anmerkninger brukes som sanksjonsmiddel. De mener praksisen virker mot sin hensikt. Side 4-5

side 4-5

Skal du finne ditt drømmehjem eller selge bolig?

Skal du finne ditt?
Stikk innom eller ring for en uforpliktende boligprat!
Vi hjelper til i Nordgata på Øra og har god lokalkunnskap i Verdal.

04.03-26

Anmerkninger kan gis for enkeltbrudd på skolereglene, både for å holde orden på helheten og gi elevene veiledning.

Foresatte har rett til innsyn i anmerkninger for å følge opp og veilede. Elevene skal informeres så snart som mulig om dette.

Skoleregler, Levanger kommune

§ 9 SAKSBEHANDLING

Dersom skolereglene ikke følges skal skolen og eleven, og eventuelt foresatte, **sammen legge en plan og bli enige om eventuelle tiltak for å hindre at det skjer igjen**. Hvis skolereglene brytes og en reaksjon etter § 8 er nødvendig, gjelder følgende saksbehandlingsregler:

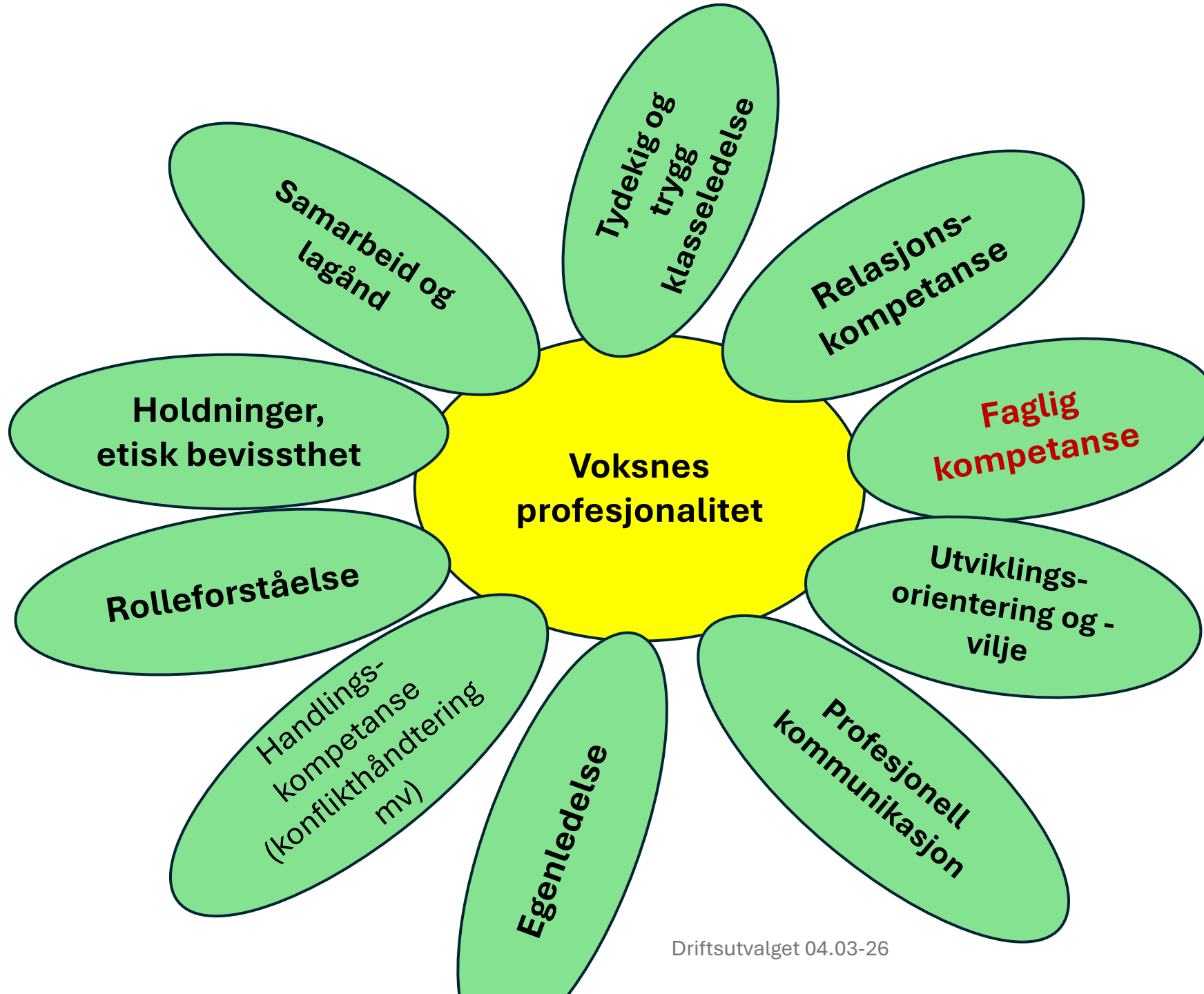
- a. Skolen skal sørge for at avgjørelsen tas på et forsvarlig grunnlag.
- b. Skolen skal dokumentere brudd på skolereglene og de vurderinger som tas før en reaksjon ilegges**
- c. Elever skal få informasjon på en tilpasset måte om situasjonen, sine rettigheter og hvilke handlingsalternativer som vurderes.
- d. Elever har rett til å uttrykke seg direkte for den som skal ta avgjørelsen og på en måte som oppleves trygg. Elever skal gis anledning til å ha med en støtteperson i samtaler om regelbrudd. Elever skal gis mulighet til å fortelle om eventuelle årsaker og sammenhenger i forbindelse med regelbruddet.**
- e. Etter at avgjørelse om reaksjon er tatt, har eleven rett til informasjon om avgjørelsen og å si sin mening om det som skal skje videre.**
- f. Foresatte skal gis nødvendig informasjon om elevens brudd på skolereglene. Før foresatte gis informasjon skal eleven som hovedregel ha blitt hørt, jf. punkt d.
- g. Reaksjon etter skolereglene § 8-4 er enkeltvedtak og skal følge saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven

Når barn/unge kommer for sent på skolen bør de bli møtt med: Hei, så fint at du kommer- så godt å se deg! Det kan ha vært en «dritt» morgen, og det skal være godt å komme til skolen, istedenfor å bli møtt med «anmerkning». Dette er særlig viktig for barn/elever som har problemer med å komme seg på skolen.

kontaktperson
BV-tjenesten

Det er kulturforskjeller, for eksempel det å gå etter klokka, og måten de har blitt møtt på tidligere i livet. Mange har lav tillit til andre og er relasjonsskadede og traumatiserte.

FUNN OG ANBEFALINGER

Ledere
Lærere
Fagarbeidere
Assistenter
Helsesykepleier
PP-rådgivere
Samarebeids-
partnere

1. Anbefalinger om fagarbeiderrollen (ref s. 48)

Skoleledelsen setter tema «Fagarbeidernes rolle og oppgaver» på dagsorden- det kommer ikke av seg selv, og skal ikke være opp til den enkelte.

- Alle skoler lager en samarbeidsplan mellom fagarbeidere og aktuelle lærere. Det settes av nødvendig samarbeidstid til dette en gang i uken, og alle har ansvar for agendaen.
- Alle fagarbeidere har rett til, og tilgang til viktig/nødvendig informasjon om de barna/elevene de jobber særskilt med.
- Fagarbeiderteamet har møte med skolens ledelse minst to ganger per år hvor samarbeid, informasjonsflyt, gode ideer og forslag til forbedringer gjennomgås. Dette kommer i tillegg til ledelsen møter med tillitsvalgte.
- Skoleeier lager en plan for videreutdanning og kursing av fagarbeidere som skal ha en miljøterapeutisk rolle i skolen, men som mangler tilstrekkelig formell kompetanse.

Samarbeid med hjelpetjenestene

- Hovedutfordring i samarbeidet mellom skole og hjelpetjenester er at de ikke kjenner hverandre godt nok!
- Dette handler om grunnleggende kunnskap om hverandres oppgaver og hvilke muligheter det er for (bedre) samarbeid.

Vi opplever noen ganger at skolene forventer at vi skal «fikse» ting. De kan ha forventninger om at vi skal flytte barnet.

Vi hjelper med kommunikasjon. Foreldre kan oppleve at de ikke tør å si fra om uenigheter med skolen. Noen synes det er vanskelig å stå opp for seg selv og kreve noe av skolen.

Kontaktpersoner BV-tjenesten

Hvis relasjonene er skadet, for eksempel i skolen, er det nytteløst å sette inn tiltak om man ikke samtidig jobber med tilliten.

*Forventningsavklaring vanlig?
Hm, nei, det kunne være en god ide. Det er ofte mange instanser inne, og det kan være lang historikk. Det kan være at ingen har hatt ansvar for å ivareta «den røde tråden»- og samarbeidet blir ikke godt nok*

ANBEFALINGER/TILTAK:

- Informasjon om barneverntjenestens rolle og oppgaver i samarbeid med skolen gis til ansatte og foresatte som fast innslag i starten av hvert skoleår i alle skoler.
- Alle barn får informasjon om barneverntjenesten og barnas alarmtelefon allerede fra 1. klasse. Informasjonen legges til samme tid for alle skoler, slik at barneverntjenesten kan samarbeide om oppfølging i ettertid.
- Hvis det er underskudd på informasjon fra skole og/eller barneverntjenesten, så er det alles ansvar å ta kontakt for å be om samtykke og å innhente mer informasjon.
Barnet/eleven skal ikke betale for sendrektighet og «vente og se»-holdninger.
- En sak mellom barneverntjenesten og skolen starter alltid med historikk og forventningsavklaring. Da unngår man misforståelser om rolle og muligheter, sikrer bedre effektivitet og sparer mye tid på sikt.

Jeg tror at skolehelsetjenesten kan forebygge mye hvis vi når elevene i tide, og hvis vi kunne hatt mer foreldreveiledning.

Vi er uredde i forhold til foreldrene. Vi tør å ta opp ting, og vi «legger oss borti». Vi er bindeleddet helt siden helsestasjonen, så vi har en kontakt i bunnen.

Skolehelsetjenesten

Vi har en annerledes rolle, og vi ser også på en annen måte enn andre ser de som går alene og tar kontakt og spør «hvordan er det med deg?»

Vi opplever også å komme til kort, og noen ganger skulle jeg vært psykolog, diabetessykepleier, akuttmedisiner osv..., men vi er først og fremst en helsefremmende og forebyggende tjeneste.

Skolehelsetjenesten

- Skolehelsetjenesten bør være mer tilgjengelig på små skoler og kapasiteten for tjenesten bør styrkes.
- Helsesykepleier må være synlig og tilgjengelig for elever, ledelse og ansatte (faste tider, åpen dør i lett tilgjengelig kontor, utetid i friminuttene, oppslag for elevene, telefon og sms-tjeneste, vest med «Helsesykepleier»)
- Skolehelsetjenesten og skoleledelse har faste møter.
- Skolehelsetjenesten bør ha mulighet til å delta på skolens planleggingsdager på ulike tema som skolen jobber med (eks. skolemiljø, læreplaner/ overordnet del, aktuelle gjesteforelesninger)
- Samarbeid med SFO er viktig- skolehelsetjenestens rolle bør klargjøres.
- Skolehelsetjenesten etablerer tilbud om lavterskel foreldreveiledning.
- Skolen og skolehelsetjenesten evaluerer samarbeidet årlig som en del av rektors årsrapport til kommunestyret.

Utviklingsområder skolemiljø og inkluderende praksiser

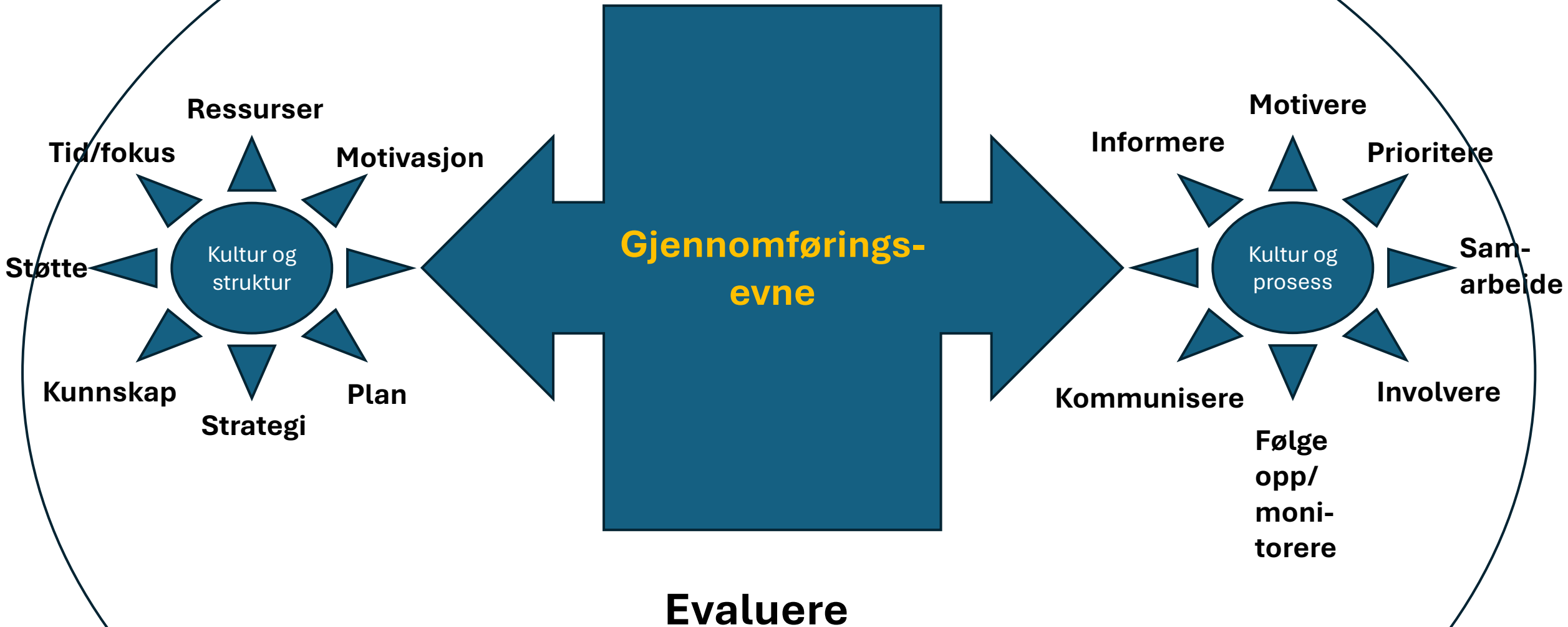
- Begrepene «**skolemiljø**» og «**inkluderende praksis**» må defineres i Levangerskolen (Udir har opplæringspakker på dette)
- Ansattes erkjennelse av egen betydning for elevenes skolemiljø er forskjellig/sprikende og det er behov for å snakke om dette i skolene. Alle ansatte er «profesjonelle miljøentreprenører» som bygger relasjoner, og alle støtter hverandre i å skape gode skolemiljøer.
- Sårbarheter ved lærerbytte- mange elever har byttet voksne **for** ofte! (verstingklasser)
- **Overganger** er sårbare- og mange elever er usikre. Bør kvalitetssikres (informasjonsflyt, stabilitet i relasjoner, samarbeid og etablering av trygghet)
- Elever som dropper ut, som ikke er på skolen, eller som driver i gangene, -må fanges opp bedre.
- Elevmedvirkning i klassene tydeliggjøres og styrkes.
- Samarbeidsflyten hjelpetjenestene imellom,- og mellom skole og hjelpetjenester kan bli mye bedre!
- Levangerskolen trenger **mer systematikk i arbeidet med skolemiljø-** og mer felles praksis og felles kompetanse.
- Tidligere vedtatte tiltak på systemnivå må «strammes opp».

Trygt, godt og inkluderende skolemiljø har stor innvirkning på for behov for ITO.

1. Skolemiljø og inkluderende praksiser i Levangerskolen (ref s. 37 og s.67)

- a. Hvordan definerer vi «skolemiljø» ved vår skole, og hva kjennetegner et godt skolemiljø?
- b. Hvordan definerer vi «inkluderende praksiser» ved vår skole, og hvilke eksempler finner vi på det hos oss?
- c. Hvem er «laget rundt» våre elever?
- d. Hvilken betydning har vi som voksne for skolemiljøet ved vår skole?
- e. Hva er god voksenatferd ved vår skole?
- f. Kan vi samarbeide mer med PPT om skolemiljø?

Grunnlag for all endring

Kan styrking av
skolemiljø og
inkluderende
praksiser redusere
behov for ITO?

JA!

...det skal lite til ..og mye til.

